

Lundenæs & Bøvling Amters Skifteprotokol 1748-1761

Protokol: B08-1079 Opslag 433, 434 & 435

http://www.hammerum-herred.dk/skifter/amt/vis_bog.php?nr=433&dir=B08-1079&size=67

Resume

282 Kirsten Jørgensdatter i Sønder Bork. 23.11.1757, fol.421B.

E: Niels Clausen. B: Karen 18, Jørgen 15, Claus 13, Iver 7. FM: mors søskendebarn Knud Nielsen Boel i Kvong. Desuden nævnes afdødes bror Knud Jørgensen ved Haderslev.

<http://www.brejl.dk/lunde.html>

Nedenstående er første transskription af skiftebrevet efter Kirsten Jørgensdatter i Sønder Bork 1757. Der er stadigvæk en del ord, hvor jeg ikke er sikker på læsningen [markeret med ?], da jeg kun har arbejdet med den digitale kopi.

Linie 32: kiedelske = kedelske <http://ordnet.dk/ods/ordbog?query=Kedelske>

Linie 77: pandstk = pandestykke

Side 6: en brun fiersel vadmels trøje

fiersel <http://www.jyskordbog.dk/ordbog/index.cgi?opslag=fiersel>

Hjælp, kommentarer, rettelser o. l. modtages med tak på chrisjuul@tdcadsl.dk

Skifte Brev Efter afg^{ne} Kiersten Jørgens Daatter udj Sønderborch Anno 1757 dend 23de Novemb^r

Som efter foregivende anmeldelse var 30te Dagen efter Niels Clausens i Sønderborch hans afdøde Sal: Hustrus Kiersten Jørgensdatter indfandt sig paa Skifteforvalterens Høyædle og Velbaarne Hr: Etatz Raad og Amtmand von Albertin til Slumstrup Gaard Hans Vegne Niels Thistrup samme Stæds fra tillige med 2de tiltagne Vurderingsmænd Nafnl: Hening Herstensen og Lars Chrestensen begge af Sønderborch byæ, for at tage dend afdødes efterladenskab med vidre boens tilstand i øye siufn til Registrering og Vurdering samt endelig Lovlig skifte og deling imellem Enkemanden og hans med Sal: Kone udj fælles ægteskab sammen aflede 4re Børn som ere 1 Søn Jørgen Nielsen 15 Aar, 1 dito Claus Nielsen 13 Aar, 1 dito Iver Nielsen 7 Aar og 1 Datter Karen Nielsdatter 18 Aar for hvilke Faderen er rette Værge og Formynder; men ellers var møeedt dend afdødes sødskendebarn Knud Nielsen Boel af Quang som for bemeldte børn indstod som tilsiufns værge, om dem formedelst dette skifte kunde tilfalde nogen arve Capital. – Hvor da vidre med skiftets Behandling blev foretaget frem med og forrettet i overværelse af anmeldte persohner saaledes som følger:

	Bæster og Creaturer	R ^{dl}	4	β
1	1 brun Hoppe 10 Aar	6	4	
2	1 sort dito 17 Aar	10		
3	1 dito hors plag 2 Aar	5		
4	1 graae broget Koe faaed 6 Kalve	4	4	
5	1 sort [Rogad?] dito	4		
6	1 sort hielmet faaet 5 kalve	4	2	
7	1 Raun sort dito qvie	3	3	
8	1 sort stump haled Koe	3	4	
9	1 andens aars qvie	2	5	
10	2 broget Kalve	2	4	
11	1 graae stiernet qvie	2	4	
12	11 Stk: Faar Høveder af 3 Mk	5	3	
13	1 goet sviin	1	4	
	Vogn og plov samt andet gaardens brug og Redskab			
14	1 vogn med hauer, leyer, mogfieller, skauler og egetræ samt behøvig drætte tøy	3		
15	1 gl: dito	1		
16	1 plov med behør	1	2	
17	1 harve		1	8
18	3 river 5β, 2 pleile 4β			9
19	1 fork 4β, 2 segle 28 β		2	
20	2 gl: spader		2	8
21	1 høele		3	
22	2 gl: træ grebe og 1 gl: Jern greb			6
23	1 pr: hartøj 1 tange 1 øxe 1 baand kniv og 1 hammer med kniv tange		2	8
24	1 gl: hackels kiste		1	4
25	2 stk 10Al: 2 stk 8Al: og 1 stk Enkel 12Al:		4	
26	9 last stin			6
27	1 Sædløb 1 Sold og 1 gl: halm Kubbe			8
28	1 Kierne			10
29	1 gl:brøg kiedel sat for	2	5	

30	2 Korn Sække		1	8
31	1 gl: drift trug			2
32	1 Ildklemme 1 Rist og Kiedelske			6
	Indboeskab			
33	1 fyr bord med Ege foed		3	
34	1 gl: stoel og 1 gl: skammel			3
35	1 gl: Ege bord blad			6
36	1 gl: Jern kackeloven	8		
37	1 Jern lampe			3
38	1 kruus med tiin Laag		1	
39	2 smaae glaß			6
40	2 boutelier			6
41	1 liden blik tragt			2
42	1 messing lysestage		2	8
43	3 steen tallerkner			3
44	1 Rød steen potte			2
45	1 Psalme bog			12
46	3 gl: steen fade			6
47	1 gl:kiste uden nøgel og laas		1	4
48	1 dito med nøgel og laas		5	
49	1 gl: øl halv tønde		1	8
50	1 dito fierding			12
51	1 gl: træe øltragt			2
52	1 brun krucke			2
53	1 gl: fyr skab ubrugelig		1	
54	1 Haand qvern	1	4	
55	1 ballie med 2 Jern giord		1	
56	1 stand tønde			12
57	1 ballie med 2 Jern giord		1	4
58	1 liden dito 12β: 1 gl: fierding 6β er		1	2
59	2 spander 1 strippe i alt for		1	4
	Sænge Klæder			
60	1 Rød blaae bolstreret olmerdugs dýne	2	4	
61	1 blaae og hvid dito	1	5	
62	1 bolster hoveddýne		2	
63	1 pr: Lagner		3	8
64	1 sribet olmerdugs overdýne		5	
65	1 bolster sribet underdýne		5	
66	3 gl: sribet hoved pudder		3	
67	1 Blorgarns Lagn og 1 ulden dito		2	8
	Dend Sal: Kones Gangklæder			
68	1 gl: sort klædes kiol		1	
69	1 gl: sort vadmels skiørt		2	
70	1 Rød kiersei skiørt		2	8
71	1 Rød Rýe kiovl		3	
72	1 gl: blaae vadmels skiørt			12
73	1 sort vadmels trøie		2	4
74	1 Sort og hvid cartuns ditto		1	8

75	2 Særker		2	8
76	4 ^{te} sorte og brogede huer		1	12
77	1 floiels pandstk		1	
78	2 broged cartuns forklæder		2	8
79	Hvad øfrige smaae Lindtøi samt strømper et [bl..sat?] par	1		
80	1 pr: gl: skoe		1	8
81	1 blorgarns dreiels dug		1	12
			95	3 14

Efter at Enkemanden og til stædeværende paa skifte rettens tilspørgelse hafde Declareret ei at være meere videndes af boeskab Levendes Creataurer i hænd havende eller udlaante Reede penge, sølv eller noget andet som kunde komme barn til beste, end som for an er anmeldt, fremlagde hand i hænde havende auctions skiøde paa i boende stæd udgivet af Borgemester og herrets foget Krag som auctions Directeur, lydende paa Hartkorn 2 Tdr 2 Skp 3 Fkr alt for at bevise Eiendoms Ræt og Rættighed over stædet med bygning Eiendom og alt hvad andet tilliggende, hvilket stæd med for an Specificerede dele og vurderings mændene med alt indauflede og i marken liggende Rug Sæd samt biugningerne eragted til

100 R^{dl}

Forbenævnte Skiøde lyder ord fra andet saaledes

N° 2 $\frac{F5^{tus}}{1756}$ Een Rixdaller. Johann Krag til Hennegaard

Kongl: Mai^{is} Byefoget i Varde og Herrets foget i Øster-, Nør og Vester herreder gjør vitterligt at ieg som auctions Directeur efter velædle og velbyrdige Morten Teilman til Restrup har til mig giorte begiæring og foranstaltning og efter foregaaende Proclamation og ting lysning haver bortsoldt ved offentlig auction paa Varde Raadstue d: 30te July 1755 denes under hans da Eiende hoved gaard Schromsagger han havende Pande gods og de der for budne penge 234 Rdr 2 $\frac{1}{4}$ 4 β : er Efter bemelte Hr Teilman derfor meddelte og til mig indleverede beviis af dato 21de April sidst leeden, til ham betalt, samme qvitering er saaledes lydende: Niels Claussen den Ældre i Sønderborch er ved Auction i Varde d: 30te Juny sidst over Schromsagger ejende, som høist bydende er bleven til slagen sit paa boende stæd, Hartkorn 2Tdr 2 Skp 3 Fkr a tønden 100 Rdr – som beløber til 234 Rdr 2 $\frac{1}{4}$ 4 β : hvor af efter giorte accort ey betales nogen Rente: Hvilke forestaaende 234 R^{dl} 2 $\frac{1}{4}$ 4 β betales til mig under Termin paa Schromsagger d: 24de April førstkommende. Schromsagger d: 22 Martj 1756

M: Teilmann

Indbemeldte 234 R^{dl} 2 $\frac{1}{4}$ 4 β er mig i dag betalt hvor efter behørige skiøde med første skal blive med delt. Schromsagger d: 21 April 1756:

M. Teilmann

Saa udi allerunderdanigste følge af dend om auctionsverket udgangs allerunderdanigste forordning sælger og skiøder saa som ieg her med paa Embeds vegne aldeles sælger skiøder og for Velbemelte Hr Teilmann og hans Arvinger, afhænder til Niels Clausen dend Ældre og hans Arvinger, efter skrefne paa Boende stæd i Lundenis Amt, Øster Nør Herret udj Sønderborch Sogn og Bye beliggende Staaende for Hartkorn 2 Tdr 2 Skp 3 Fkr. Skylder aarlig Landgl: Byg 1 Tdr og forretter halvgaards hoverie. Hvilke foreskrefne stæd med dits Eiendom, bygninger og huuse, herlighed og landgilde, sigt og sage fald, ægt og arbeide, visse og uvisse indkomster, Rente og rættis tillæggelse, være sig af aggre og eng, krat og hede, kiær og mose, fiske vand og fæe gang, tørve grøft og lyng

slet, vaadt og tørt, inden og uden mark skiel aldeles indtet undtagen i nogen maader af hvis der til af alders tiid tillagt haver, og med rette bør der til at legge, bemeldte Niels Clausen dend Ældre og hans arvinger, efter loven maae og skal have, nyde bruge og beholde, samt sig saa nyttig giøre, som hand ellers de best veed vil og kan til evindelig arv og Eiendom med lige Ret og Rættighed som Velbr Morten Teilmann det Eiet og haft haver. Thi kiender ieg hermed at Velbemelte Hr: Teilmann og hans arvinger aldeles ingen yder meere lod, deel, Ret eller Rættighed haver til eller udj bemelte Jorde gods, eller noget der til med rette henhørende herlighed, men alt sammen som forskrevet staa til Evindelig og u-Rygelig og u-igienkaldelig arv og Eiendom i alle optænkelige Maader at følge Niels Clausen dend Ældre og hans arvinger og saaledes haver jeg hermed paa meer bemelte Hr Teilmans og hans arvingers Vegne villet fri freelse, hiemle og fuldkommenligen tilstaae meer bemelte Niels Clausen og hans arvinger foreskrefne Jorde gods for hver mands til tale som der paa med rette kunde have noget at sige, og hvis noget der af formedelst van hiemls brøstskyld skulle blive Niels Clausen eller arvinger fravunden skal det inden Sex ugger efter Dessens lovlig forkyndelse og bevisning for oft bemelte Hr Teilmann eller hans arvinger blive Niels Clausen eller arvinger af ham eller de erstattet skadeløs. Til bekræftelse under min Haand og Seigl: Datum Hennegaard d 5: Augustj 1756:

J Krag
L S

Læst i skifte retten efter Niels Clausens afgangne Hustrue Kirsten Jørgensdatter d 23 Nov; 1757 paa Skifte-Forvalterens Vegne som Fuldmægtig

N: Thistrup

Skifteretten vendte sig til sit forrige tilspørgende om vidre var dene sterfboe til indtægt at angive; her paa Enkemanden gav til kiende og igjen svar at have tilstaaed giæld hos Sogne Præsten Velærværdige Hr. Søren Borch Reede laandte penge 40 R^{dl}.

Endnu efter endelig tilførsel var ingen ting meere nogen tilstedeværende bemeldt Sterfboen i ringste maade til indtægt at angive altsaa er bonus heele beløb

235R^{dl} 3~~z~~ 14~~β~~

I mod forestaaende bonus indtægt anføres til udgift.

	R ^{dl}	z	β
1 ^{mo} Angav Enkemanden at være boet skyldig til dend Sal: Kones Broder Knud Jørgensen boende ved Haderslev Reede penge	10		
2 ^{det} Haabede Enkemanden sin begravelses bekostning gotgiort lige imod hans Sal: Kones som hand ville gotgiøre har kostet ham	8		
3: Dette Skiftes Bekostning anføres i alt med Stemplet Papiir, Skifte og Skriver Salarium samt Reiser til og fra Skiftetstedet	6		
4: Skifterettens tienere i følge loven tilkommer Vurderingsmændene fornøier Enkemanden efter Billighed	2		
5: Enkemand vendteds sig gunstig erstattet dend paa hans Sal: Kones Begravelse anvendte Bekostning som for oven er meldt at have kost	8		
Og endelig angav endnu at være Boet skyldig Een og anden Ringe Diel saa beløber til	1	3	14
	35	3	14

Efter Boets befindende omstændigheder og dens udgift og indtægt bliver Leqvideret findes at blive tillige dielling i mellem Enkemanden og hans til Diels uopdragne Børn dend Summe 200 R^{dl} af hvilken fra barns besvær arve skyldende Capital Enkemanden tilkommer det halve, som er 100 R^{dl} og

de øfrige 100 R^{dl} deles i mellem Børnene, og som Enkemanden og tilstedeværende formynder fandt for billig at Piigen som Eeniste Daatter skulle gaae lige i arv med Sønerne /: saa fremt dend høygustige Skifteforvalter sligt vil consentere :/ saa bliver een hver af de umyndiges arve midler som dennemefter dette Skifte tilkommer 25R^{dl} som paa alle fire lodder udgør de foran Specificerede 100 R^{dl} hvilke foransate 100 R^{dl} arve Midler hos Enkemanden bemeldte Niels Clausen i boen bliver bestaaende uden Renters svarelse i mod at hand anskaffer Skifteforvalteren som over formynder nøiagtig og antagelig forsikerring for anmedte arve Capital det Enkemanden og lovede ved skifte brevets Expedition dend høygunstige Skifteforvalter paa behørige Stemplet Papiir lov til strækkeligen at meddele, og ellers naar Børnene opnaar deres myndige Aar efter Loven, at faae pengene bemelte arve Capital indsat paa Rente under formyndernes tilsiufn, til Børnenes tarf og beste – i midler tiid i unge Aar forsørger Enkemanden sine smaae Børn med fornøden føde og klæde og een Christelig Skoole Gang som hand for sine Med-Christene agter at ansvare.

Endelig er og Daatteren som dend enligste forlods af Boett over ladt uden Registrering og Vurdering Een hendes Sal: Moders Trøie af Rød og Brun Sastenin med 5 stk smaae Sølv Knapper udj og een Brun og Hvid Cartuns Kaabe samt een Brun fiersel Vadmel's Trøie som hun strax annammede. Hvad ellers ved dette Skifte kunde være at observere da forsikerede Enkemanden for alle ting at holde Skifteforvalterne fri anses, kræves og skadesløs holdes i alle optænkelige maader for at alt det som af denne Skifte kand Dependere, følge eller flyde, og da Skifteretten ei fandt fornøden nogen ting her ved meere at indvende, saa blev forestaaende Skifteforvaltning ifølge dend af Enkemanden forudgiorte declaration sluttet og til ende bragt ivente det maae nyde approbation af det høygunstige Skifteforvalter eller i dets mangel Reserveres hen stand hvad der ved i andre maader kunne have at erindre.

At saaledes er Passeret, sluttet og afhandlet bevidnes med samtlig hænders underskrift af sterfboen i Synderborch ut supra paa Højædle og Velbaarne Hr: Etatzraad og Amtmand von Albertin Hans Vegne som Fuldmægtig

N: Thistrup

Ovenstaaende Skifte Slutning Ratificeres Her Ved af mig

von Albertin